

กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

INTELLECTUAL PROPERTY LAW

ตุล เมฆรงค์

ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ

ลักษณะทั่วไปของทรัพย์สินทางปัญญา

ความหมายของทรัพย์สินทางปัญญา

- ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสิทธิทางกฎหมายที่มีอยู่เหนือผลงานการสร้างสรรค์ทางปัญญาของบุคคล

ลักษณะที่สำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา

- ผู้ทรงสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญามีสิทธิที่จะหวงกั้นไม่ให้ผู้อื่นมาใช้ผลงานทางปัญญาที่ตนได้สร้างสรรค์หรือพัฒนาขึ้น เรียกว่า “สิทธิเด็ดขาด” หรือ “สิทธิแต่ผู้เดียว” (exclusive right)
- สิทธิเด็ดขาด — เป็นสิทธิในทางปฏิเสธหรือนิเสธสิทธิ (negative right) ผู้ทรงสิทธิมีสิทธิห้ามไม่ให้ผู้อื่นใช้สิทธิที่ตนมีอยู่ตามกฎหมาย

ลักษณะที่สำคัญของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา (ต่อ)

- ตามปกติสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายลักษณะเฉพาะ (**sui generis**) โดยหลักแล้วไม่อยู่ภายใต้บังคับของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เว้นแต่ในบางกรณีที่กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญานั้นไม่มีบัญญัติไว้โดยเฉพาะ อาจนำบทบัญญัติใน ป.พ.พ.มาบังคับใช้โดยอนุโลมในฐานะที่เป็นกฎหมายใกล้เคียงกันอย่างยิ่ง
- สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญามีลักษณะเป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่ง (**jus in rem**) (แต่ไม่อยู่ในบังคับของบสรพ ๕ แห่ง ป.พ.พ.) เจ้าของสิทธิย่อมมีสิทธิจำหน่ายจ่ายโอนหรือทำให้เกิดภาระติดพันใด ๆ ก็ได้ ยกเว้นสิทธิบางประเภท เช่น ธรรมสิทธิ (**moral rights**) เป็นต้น
- ทรัพย์สินทางปัญญาต้องเป็นผลงานทางปัญญาของบุคคล

สิ่งใดที่จะถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินทางปัญญา ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขต่อไปนี้

- เป็นสิ่งที่กฎหมายรับรองว่าเป็นทรัพย์สินทางปัญญา
  - เป็นสิ่งที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด
  - แม้เป็นสิ่งที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายแล้ว ก็ต้องอยู่ในระหว่างอายุการคุ้มครอง
- * โดยหลักแล้วสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้มาหรือได้รับการรับรองโดยกฎหมายของประเทศใด ก็จะได้รับคุ้มครองเฉพาะในเขตดินแดนของประเทศนั้นเท่านั้น (หลักดินแดน หรือ Territoriality Principle) เว้นแต่ระบบการคุ้มครองระหว่างประเทศและมีกฎหมายภายในรับรอง

ความแตกต่างระหว่างทรัพย์สินทางปัญญากับทรัพย์สินทั่วไป

๑. เจตนาคุ้มครอง

- การคุ้มครองทรัพย์สินทั่วไปเกิดจากการที่รัฐมีหน้าที่ทางศีลธรรมที่จะต้องคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของประชาชน
- การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญามีเหตุผลทั้งในทางศีลธรรมและทางเศรษฐกิจ

๒. วัตถุประสงค์

- ทรัพย์สินทั่วไปอาจเป็นสิ่งที่มีการรูปร่างหรือไม่มีการรูปร่างก็ได้ และอาจเกิดขึ้นโดยการสร้างสรรค์ของมนุษย์ หรือตามธรรมชาติ
- ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสิ่งที่ไม่มีรูปร่าง และต้องเกิดขึ้นโดยผลงานของมนุษย์เท่านั้น

ความแตกต่างระหว่างทรัพย์สินทางปัญญากับทรัพย์สินทั่วไป

(ต่อ)

๓. ลักษณะแห่งสิทธิ

- กรณีทรัพย์สินทั่วไปที่มีการรูปร่าง เจ้าของทรัพย์สินคือผู้มีกรรมสิทธิ์ กรรมสิทธิ์จะติดอยู่กับทรัพย์สินนั้น หากทรัพย์สินนั้นสูญหายหรือถูกทำลายลง กรรมสิทธิ์ย่อมระงับไปด้วย
- วัตถุประสงค์ตามกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสิ่งที่ไม่มีรูปร่าง สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาจะไม่ระงับไปตามทรัพย์สินที่เป็นผลหรือที่แสดงถึงทรัพย์สินทางปัญญานั้น

ความแตกต่างระหว่างทรัพย์สินทางปัญญากับทรัพย์สิน ทั่วไป(ต่อ)

๔. อายุการคุ้มครอง

- กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินทั่วไปไม่มีกำหนดเวลาสิ้นสุด เว้นแต่ทรัพย์สินนั้นสิ้นสภาพไป
- สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญามักจะมีกฎหมายกำหนดอายุความคุ้มครองไว้

๕. หน้าที่ในการใช้สิทธิ

- ผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินทั่วไปจะนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์หรือไม่ก็ได้ กฎหมายไม่บังคับ (แต่อาจต้องแสดงพฤติกรรมว่ายังหวงกันทรัพย์สินนั้นอยู่)
- ทรัพย์สินทางปัญญาบางประเภท หากไม่นำออกไปใช้ประโยชน์อาจถูกเพิกถอนสิทธิ เช่น เครื่องหมายการค้า หรืออาจถูกบังคับใช้สิทธิ เช่น สิทธิบัตรหรือลิขสิทธิ์

ทรัพย์สินทางปัญญาที่ต้องให้ความคุ้มครองตามความตกลง TRIPS (AGREEMENT ON TRADE-RELATED ASPECTS OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS)

- Copyrights and Related Rights
- Trademark
- Geographical Indications
- Industrial Design
- Patent
- IC Design (Topography of Integrated Circuit)
- Undisclosed Information

ความตกลงระหว่างประเทศที่สำคัญ

- **Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPs)**

กฎหมายลิขสิทธิ์และสิทธิข้างเคียง

- **Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works**
- **Universal Copyright Convention**
- **Rome Convention for the Protection of Performers, Producers of Phonograms and Broadcasting Organizations**

ความตกลงระหว่างประเทศที่สำคัญ (๒)

กฎหมายลิขสิทธิ์และสิทธิข้างเคียง (ต่อ)

- **WIPO Copyright Treaty (WCT)**
- **WIPO Performances and Phonograms Treaty (WPPT)**
- **Beijing Treaty on Audiovisual Performances**
- **Convention for the Protection of Producers of Phonograms Against Unauthorized Duplication of Their Phonograms**

ความตกลงระหว่างประเทศที่สำคัญ(๓)

กฎหมายสิทธิบัตร

- Paris Convention for the Protection of Industrial Property
- Patent Law Treaty (PLT)
- Patent Cooperation Treaty (PCT)
- Budapest Treaty on the International Recognition of the Deposit of Microorganisms for the Purposes of Patent Procedure

ความตกลงระหว่างประเทศที่สำคัญ(๔)

กฎหมายเครื่องหมายการค้า

- Paris Convention for the Protection of Industrial Property
- Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks
- Protocol Relating to the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks
- Singapore Treaty on the Law of Trademarks
- Nice Agreement Concerning the International Classification of Goods and Services for the Purposes of the Registration of Marks

ความตกลงระหว่างประเทศที่สำคัญ (๕)

กฎหมายคุ้มครองการออกแบบทางอุตสาหกรรม

- **Hague Agreement Concerning the International Registration of Industrial Designs**

กฎหมายคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม

- **Washington Treaty on Intellectual Property in Respect of Integrated Circuits**

หลักการสำคัญในความตกลง TRIPS ที่นำมาจาก GATT

- หลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง (Most-favoured-nation treatment principle หรือ MFN)
- หลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National treatment principle)
- หลักต่างตอบแทน (Reciprocity principle)

กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาของไทยในปัจจุบัน

- พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗
- พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔
- พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒
- พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๔๒
- พระราชบัญญัติคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม พ.ศ. ๒๕๔๓
- พระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๕
- พระราชบัญญัติสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๖
- ประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๒๗๒ ถึง ๒๗๕)
- พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๙

วิชากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

กฎหมายเครื่องหมายการค้า

ตุล เมฆงค์

ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ

หัวข้อสำคัญในการศึกษากฎหมายเครื่องหมายการค้า*

- การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า
  - สิทธิของเจ้าของสิทธิในเครื่องหมายการค้าและการละเมิดสิทธิ
  - การฟ้องร้องการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า
  - การอนุญาตให้ใช้สิทธิในเครื่องหมายการค้า
  - ความผิดอาญาเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า
- * หมายความรวมถึงเครื่องหมายบริการและเครื่องหมายรับรองด้วย

พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙

- พ.ร.บ.ฉบับนี้มีการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ มีผลใช้บังคับเมื่อพ้น ๙๐ วัน นับแต่ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ลงประกาศเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙) จึงมีผลใช้บังคับวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙
  - เหตุผลในการออก พ.ร.บ. ฉบับนี้
    ๑. เพิ่มบทบัญญัติการคุ้มครองสิทธิในเครื่องหมายการค้าประเภทใหม่ๆ ให้เป็นไปตามระดับสากล
    ๒. เนื่องจากประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริด เพื่อการยื่นคำขอจดทะเบียนระหว่างประเทศ จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติใน พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้าฯ ให้สอดคล้องกับพิธีสารมาดริด
- * ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีพิธีสารมาดริดแล้วเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ เป็นสมาชิกลำดับที่ ๙๙ และมีผลในวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙(๒)

○ เหตุผลในการออก พ.ร.บ. ฉบับนี้

๓. กำหนดฐานความผิดและโทษทางอาญาสำหรับการนำทับทิมหรือภาชนะที่แสดงเครื่องหมายการค้า ฯลฯ ของบุคคลอื่นที่จดทะเบียนไว้แล้วมาใช้ในลักษณะหลอกลวงซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่สาธารณชนและเจ้าของเครื่องหมายการค้า ฯลฯ ที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว

๔. ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับขั้นตอนและระยะเวลาการจดทะเบียนให้ชัดเจนและรวดเร็วขึ้น

๕. ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมท้าย พ.ร.บ. ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์สำคัญในกฎหมายเครื่องหมายการค้า (มาตรา ๔)

○ **เครื่องหมาย** : ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพประติมากรรม ตรา ชื่อ คำ ข้อความ ตัวหนังสือ ลายมือชื่อ กลุ่มของสี รูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ (**เสียง**)* หรือสิ่งเหล่านี้โดยอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกัน

* พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๙ ก.ค. ๒๕๕๙ เพิ่มคำว่า “เสียง” ในบทนิยามคำว่า “เครื่องหมาย” ในมาตรา ๔

○ **เครื่องหมายการค้า** : เครื่องหมายที่ใช้ หรือจะใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับ**สินค้า** เพื่อแสดงว่า**สินค้า**ที่ใช้เครื่องหมายการค้าของเจ้าของเครื่องหมายการค้า นั้นแตกต่างกับ**สินค้า**ที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น

นิยามศัพท์สำคัญในกฎหมายเครื่องหมายการค้า (๒)

ข้อสังเกต

- เครื่องหมายการค้าต้องเป็นเครื่องหมายตามบทนิยามใน พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้า
- เครื่องหมายการค้าต้องเป็นสิ่งที่สัมผัสได้ทางสายตาเป็นสำคัญ เพิ่งมีกฎหมายเพิ่มเติมบัญญัติให้ “เสียง” ถือเป็นเครื่องหมายด้วย (มีผลใช้บังคับ ๒๙ ก.ค. ๒๕๕๙) ส่วนคลื่นยังไม่ถือเป็นเครื่องหมายตามความหมายของเครื่องหมายในกฎหมายเครื่องหมายการค้าของไทยในปัจจุบัน

นิยามศัพท์สำคัญในกฎหมายเครื่องหมายการค้า (๓)

ตัวอย่างเครื่องหมายการค้า (รวมทั้งเครื่องหมายบริการ)

นิยามศัพท์สำคัญในกฎหมายเครื่องหมายการค้า (๔)

- ▶ **เครื่องหมายบริการ** : เครื่องหมายที่ใช้หรือที่จะใช้เป็นเครื่องหมายหรือเกี่ยวข้องกับบริการเพื่อแสดงว่าบริการที่ใช้เครื่องหมายของเจ้าของเครื่องหมายบริการนั้นแตกต่างกับบริการที่ใช้เครื่องหมายบริการของบุคคลอื่น

นิยามศัพท์สำคัญในกฎหมายเครื่องหมายการค้า (๕)

- เครื่องหมายรับรอง : เครื่องหมายที่เจ้าของเครื่องหมายรับรองหรือใช้หรือจะใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับสินค้าหรือบริการของบุคคลอื่น เพื่อเป็นการรับรองเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด ส่วนประกอบ วิธีการผลิต คุณภาพ หรือคุณลักษณะอันใดของสินค้านั้น หรือเพื่อรับรองเกี่ยวกับสภาพ คุณภาพ ชนิด หรือคุณลักษณะอันใดของบริการ

นิยามศัพท์สำคัญในกฎหมายเครื่องหมายการค้า (๕)

- เครื่องหมายรับรอง

เชลล์ชวนชิม

นิยามศัพท์สำคัญในกฎหมายเครื่องหมายการค้า (๕)

- เครื่องหมายร่วม : เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่ใช้หรือจะใช้โดยบริษัทหรือวิสาหกิจในกลุ่มเดียวกัน หรือโดยสมาชิกของสมาคม สหกรณ์ สหภาพ สมาพันธ์ กลุ่มบุคคลหรือองค์กรอื่นใดของรัฐหรือเอกชน

ตัวอย่างเครื่องหมายในประเทศเปรียบเทียบกับเครื่องหมายในต่างประเทศ

หน้าที่หรือวัตถุประสงค์ของเครื่องหมายการค้า

- เพื่อจำแนกหรือแยกให้เห็นว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้านั้นแตกต่างจากสินค้าของผู้อื่น
- เพื่อปกป้องให้สาธารณชนได้รู้ว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้านี้เป็นสินค้าของผู้ใด
- เพื่อมีผลให้สาธารณชนได้คาดเห็นถึงคุณภาพของสินค้า
- เพื่อผลในการส่งเสริมการขายหรือการประชาสัมพันธ์สินค้า

การได้มาซึ่งสิทธิในเครื่องหมายการค้า

การได้มาซึ่งสิทธิในเครื่องหมายการค้ามี ๒ ลักษณะ

- การได้มาโดยการจดทะเบียน
- การได้มาโดยการใช้ - การนำเครื่องหมายการค้าไปใช้กับสินค้าหรือได้มีการโฆษณาโดยใช้เครื่องหมายการค้าให้เป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชน

การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

- **ลักษณะของเครื่องหมายการค้าที่พึงรับจดทะเบียนได้ (ม.๖)**
  - (๑) เป็นเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ
  - (๒) เป็นเครื่องหมายการค้าที่ไม่มีลักษณะต้องห้ามกฎหมาย
  - (๓) ไม่เป็นเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่บุคคลอื่นได้จดทะเบียนไว้แล้ว (หมายถึงจดทะเบียนในประเทศไทย)

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (Distinctiveness)

(มาตรา ๗)

- **ลักษณะบ่งเฉพาะ :** (มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง) ลักษณะที่ทำให้ประชาชนหรือผู้ใช้เครื่องหมายการค้าทราบและเข้าใจได้ว่า สินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้านั้นแตกต่างไปจากสินค้าอื่น
- เครื่องหมายการค้าที่มีหรือประกอบด้วยลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นสาระสำคัญดังต่อไปนี้

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (Distinctiveness)

(มาตรา ๗)

(๑) ชื่อตัว ชื่อสกุลของบุคคลธรรมดาที่ไม่เป็นชื่อสกุลตามความหมายอันเข้าใจกันโดยธรรมดา ชื่อเต็มของนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยกรนั้น หรือชื่อทางการค้าที่แสดงลักษณะพิเศษและไม่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง

BALMAIN
PARIS

MICHAEL
MICHAEL KORS

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๒)

(๒) คำหรือข้อความอันไม่ได้เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้นโดยตรง และไม่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดชื่อทางภูมิศาสตร์ (๒๑ ก.ค. ๒๕๕๙)

(๑) ชื่อประเทศ ชื่อกลุ่มประเทศ ชื่อภูมิภาค หรือเขตปกครองตนเองซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับประเทศ

(๒) ชื่อแคว้น รัฐ หรือมณฑล หรือชื่อเมืองหลวงของประเทศ

(๓) ชื่อมหาสมุทร

(๔) ชื่อทางภูมิศาสตร์อื่น ๆ ที่ประชาชนโดยทั่วไปรู้จักกันแพร่หลาย เช่น เขตปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คาบสมุทรมุททะเล อ่าว เกาะ ทะเลสาบ ภูเขา แม่น้ำ จังหวัด เมืองท่า อำเภอ ถนน เป็นต้น

ชื่อทางภูมิศาสตร์ข้างต้น ให้หมายความรวมถึงชื่อย่อ ชื่อเดิม หรือชื่อที่ใช้เรียกขานทั่วไปโดยไม่จำกัดเฉพาะชื่อในทางราชการ

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๓)

- ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดชื่อทางภูมิศาสตร์ (เดิม) (๒๐ ก.ย. ๒๕๔๗)
  - (๑) ชื่อประเทศ ชื่อกลุ่มประเทศ ชื่อภูมิภาค หรือเขตปกครองตนเองซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับประเทศ
    - (๒) ชื่อแคว้น รัฐ หรือมณฑล
    - (๓) ชื่อเมืองหลวง เมืองท่า จังหวัด หรือเขตปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ
    - (๔) ชื่อทวีป
    - (๕) ชื่อมหาสมุทร ทะเล อ่าว คาบสมุทร แหลม เกาะ หมู่เกาะ หรือทะเลสาบ
  - (๖) ชื่อทางภูมิศาสตร์อื่น ๆ ที่ประชาชนโดยทั่วไปรู้จักกันแพร่หลาย เช่น ภูเขา แม่น้ำ ลำเนา ตำบล หมู่บ้าน ถนน เป็นต้น

ชื่อทางภูมิศาสตร์ข้างต้น ให้ความหมายรวมถึงชื่อย่อ ชื่อเดิม หรือชื่อที่ใช้เรียกขานทั่วไปโดยไม่จำกัดเฉพาะชื่อในทางราชการ

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๔)

- ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดชื่อทางภูมิศาสตร์ (๒๒ ม.ค. ๒๕๓๕)
  - (๑) ชื่อประเทศรวมทั้งเขตอิสระ ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับประเทศ ชื่อกลุ่มประเทศที่รู้จักกันแพร่หลาย หรือชื่อภูมิภาค
  - (๒) ชื่อทวีป หรืออนุทวีป
  - (๓) ชื่อมหาสมุทร
  - (๔) ชื่อเมืองหลวงของประเทศ
  - (๕) ชื่อทางภูมิศาสตร์อื่น ๆ เช่น ชื่อเมืองท่า จังหวัด อำเภอ ตำบล มณฑล เกาะ ภูเขา แม่น้ำ ทะเล หรือทะเลสาบ ที่ประชาชนโดยทั่วไปรู้จัก

ชื่อภูมิศาสตร์ข้างต้น ให้ความหมายรวมถึงชื่อย่อ และคำที่ใช้เรียกขานทั่วไปโดยไม่จำกัดเฉพาะชื่อในทางราชการ

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๕)

ตัวอย่าง คำหรือข้อความที่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง

- **DERMACREAM** กับสินค้าของเหลว หรือครีมสำหรับผิวหน้า (ฎ.๕๑๔๐/๒๕๔๗)
- **AUTOCLEAR** และ **AUTOSURFACE** กับสินค้าจำพวกสีทาและสีพ่น น้ำมันชักเงา แล็กเกอร์ สารกันสนิม และสารป้องกันการเสื่อมสภาพของไม้ (ฎ.๓๐๔๗/๒๕๔๘)
- **COOKIES CRISP** กับสินค้าธัญพืช และอาหารต่างๆที่ทำจากธัญพืช (ฎ.๕๗๐/๒๕๕๒)
- **POPCORN CHICKEN** กับสินค้า ๑๘ รายการที่ส่วนใหญ่เป็นสินค้าอาหารที่เป็นเนื้อสัตว์ เน้นที่สัตว์ปีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารที่มีไก่เป็นส่วนผสม (ฎ.๔๑๒๘/๒๕๕๐)

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๖)

ตัวอย่าง คำหรือข้อความที่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง (ต่อ)

- **TIMEWALKER** กับสินค้านาฬิกาข้อมือ นาฬิกาพก และนาฬิกาแขวน (ฎ.๑๗๘๖/๒๕๕๒)
- **DERMACREAM** กับสินค้าโลชั่นใช้กับเด็กอ่อน และกับสินค้าผ้าอ้อม ทำด้วยกระดาษและ/หรือเซลลูโลสหรือกระดาษทำความสะอาดเพื่อสุขอนามัยที่ชุบด้วยสารทำความสะอาดและ/หรือชุบด้วยโลชั่นสำหรับเด็กอ่อน (ฎ.๕๑๔๐/๒๕๔๗)
- **CREATING-CONCEPT** กับบริการจำพวกที่เกี่ยวกับการเสนอความคิดสร้างสรรค์ (ฎ.๕๑๘๗/๒๕๔๗)

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๗)

ตัวอย่าง คำหรือข้อความที่ไม่ถือว่าถึงถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง

- **CONCERT** กับสินค้ากับสินค้าวิทยุ ตู้ลำโพง โทรทัศน์ เครื่องวิดีโอ และเครื่องขยายเสียง (ฎ.๓๕๔๗/๒๕๕๑)
- **ARMURE** กับสินค้า ยาปราบศัตรูพืช ยาฆ่าเชื้อรา ยาฆ่าวัชพืช และยาฆ่าแมลง (ฎ. ๘๗๖๒/๒๕๕๕)
- **BIOFRESH** กับสินค้าเครื่องแช่เย็นและเครื่องแช่แข็ง (ฎ.๙๔๖๖/๒๕๕๔)
- **DR PEPPER** กับสินค้าน้ำดื่ม น้ำอัดลมและน้ำหวาน (ฎ.๕๕๐๐/๒๕๕๓)

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๘)

- **MONSTER POWER** กับสินค้าเครื่องควบคุมพลังงานไฟฟ้า (ฎ. ๕๒๐๔-๕๒๐๕/๒๕๕๒)
- **AQUAFEED** กับสินค้าอาหารกุ้ง (ฎ. ๒๐๔๐/๒๕๕๒)
- **COOLAIR** กับสินค้า ขนมหบเคี้ยว และหมากฝรั่ง (ฎ.๑๑๐๔๔/๒๕๕๑)
- **COURTYARD** กับบริการโรงแรม สถานที่ตากอากาศ ค่ายพักแรม ภัตตาคาร การบริการสิ่งอำนวยความสะดวกทั่วไปสำหรับการประชุม (ฎ.๓๗๖๐/๒๕๕๔)

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๑๐)

(๓) คำที่ประดิษฐ์ขึ้น หมายถึงคำที่สร้างขึ้นใหม่ ไม่ใช่คำที่ใช้กันอยู่และมีความหมาย เช่น คำว่า “Microsoft” คำว่า “MILO” คำว่า “Pepsi” คำว่า “Nestle” คำว่า “FANTA” คำว่า “Google” คำว่า “Dell” เป็นต้น

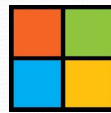
เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๑๑)

(๔) ตัวหนังสือหรือตัวเลขที่ประดิษฐ์ขึ้น
หมายถึงการเรียงลำดับตัวหนังสือหรือตัวเลข ไม่ใช่การออกแบบตัวหนังสือ (font) หรือการแรเงา หรือลวดลาย ของตัวหนังสือและตัวเลขนั้น

The logo for H&M, featuring the letters 'H' and 'M' in a stylized, red, serif font with an ampersand between them.

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๑๒)

(๕) กลุ่มของสีที่แสดงโดยลักษณะพิเศษ

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๑๓)

- (๖) ลายมือชื่อของผู้จดทะเบียนหรือเจ้าของเดิมของกิจการของผู้จดทะเบียน หรือ ลายมือชื่อของบุคคลอื่นโดยได้รับอนุญาตจากบุคคลนั้นแล้ว

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๑๔)

(๗) ภาพของผู้จดทะเบียนหรือบุคคลอื่นที่ได้รับอนุญาตจากบุคคลนั้นแล้ว หรือในกรณีที่บุคคลนั้นตายแล้วโดยได้รับอนุญาตจากบุพการี ผู้สืบสันดาน และคู่สมรสของบุคคลนั้น ถ้ามี แล้ว

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๑๕)

(๘) ภาพที่ประดิษฐ์ขึ้น

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๑๖)

(๙) ภาพอันไม่ได้เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้นโดยตรง และไม่ใช่วิวภาพแผนที่หรือภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มเติมขึ้นตาม พรบ.เครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙)

* มีประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดภาพแผนที่หรือภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ตามมาตรา ๗ วรรคสอง (๙) แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งประกาศเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๑๗)

- ภาพแผนที่หรือภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ ตามมาตรา ๗ วรรคสอง (๙) ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์
- ๑. ภาพแผนที่ ได้แก่ ภาพแผนที่โลก ภาพแผนที่ทวีป ภาพแผนที่ประเทศ ภาพแผนที่ถนนหรือเส้นทางคมนาคมอื่นๆ ภาพแผนที่ของสถานที่ใดๆ ที่ประชาชนโดยทั่วไปในประเทศไทยรู้จักกันแพร่หลาย เช่น ภาพแผนที่แหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น
- ๒. ภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ที่ประชาชนโดยทั่วไปในประเทศไทยรู้จักกันแพร่หลาย หรือภาพที่ประดิษฐ์ขึ้นให้คล้ายกับสถานที่ดังกล่าว เช่น ภาพภูเขา ภาพเกาะ ภาพแหลม ภาพอ่าว เป็นต้น

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๑๘)

(๑๐) รูปร่างหรือรูปทรงอันไม่เป็นลักษณะโดยธรรมชาติของสินค้านั้นเอง หรือไม่เป็นรูปร่างหรือรูปทรงที่จำเป็นต่อการทำงานทางเทคนิคของสินค้านั้น หรือไม่เป็นรูปร่างหรือรูปทรงที่ทำให้สินค้านั้นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

(เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มเติมขึ้นตาม พรบ.เครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙)

- พรบ.เครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติเพิ่มเติมให้รูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุอยู่ในความหมายของคำว่า “เครื่องหมาย” แต่ไม่ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับลักษณะบ่งเฉพาะของเครื่องหมายการค้าที่เป็นรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ จึงมีการบัญญัติเพิ่มเติม แยกเป็น ๓ ลักษณะ คือ

๑. ไม่เป็นลักษณะโดยธรรมชาติของสินค้านั้นเอง หรือ
๒. ไม่เป็นรูปร่างหรือรูปทรงที่จำเป็นต่อการทำงานทางเทคนิคของสินค้า หรือ
๓. ไม่เป็นรูปร่างหรือรูปทรงที่ทำให้สินค้านั้นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๑๙)

(๑๑) เสียงอันไม่ได้เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้นโดยตรง หรือเสียงที่ไม่เป็นเสียงธรรมชาติของสินค้านั้น หรือเสียงที่ไม่ได้เกิดจากการทำงานของสินค้านั้น

- เสียงอันเล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง เช่น เสียงไถ่กับสินค้าไข่ไถ่
- เสียงที่เป็นเสียงธรรมชาติของสินค้านั้น เช่น เสียงนกร้องกับสินค้านก
- เสียงที่เกิดจากการทำงานของสินค้านั้น เช่น เสียงรถจักรยานยนต์กับสินค้านรถจักรยานยนต์

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๒๐)

เครื่องหมายที่ไม่มีลักษณะตามวรรคสอง (๑) ถึง (๑๑) หากได้มีการจำหน่าย เผยแพร่ หรือโฆษณาสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้านั้นจนแพร่หลายแล้วตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด และพิสูจน์ได้ว่าได้ปฏิบัติถูกต้องตามหลักเกณฑ์นั้นแล้ว ให้ถือว่า มีลักษณะบ่งเฉพาะ

(ทั้งมาตรา ๗(๑๑) และมาตรา ๗ วรรคสาม เป็นส่วนที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมตาม พรบ. เครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙)

เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ (๙)

- เครื่องหมายที่ไม่มีลักษณะตาม (๑) หรือ (๑๑) หากได้มีการจำหน่ายเผยแพร่ หรือ โฆษณาสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้านั้นจนแพร่หลายแล้วตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด และพิสูจน์ได้ว่าได้ปฏิบัติถูกต้องตามหลักเกณฑ์นั้นแล้ว ก็ให้ถือว่า มีลักษณะบ่งเฉพาะ (มาตรา ๗ วรรคสาม)

- เครื่องหมายภาพและคำ

กับสินค้าแอปเปิล (ฎ.๕๔๔๙/

๒๕๔๙)

- เครื่องหมายการค้าคำว่า LASERJET (ฎ.๓๖๘๕/๒๕๕๑)

การได้มาซึ่งลักษณะบ่งเฉพาะโดยการใช้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๔๔๙/๒๕๔๙ - แม้คำว่า “WASHINGTON” คำว่า “แอปเปิ้ล” และรูปผลไม้แอปเปิ้ล เมื่อแยกพิจารณาต่างหากจากกันแล้วจะเป็นเพียงคำ และรูปสามัญที่บุคคลทั่วไปอาจนำมาใช้ได้ก็ตาม แต่หากได้มีการจำหน่ายเผยแพร่หรือโฆษณาสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้านั้นจนแพร่หลายแล้ว ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และพิสูจน์ได้ว่าได้ปฏิบัติถูกต้องตามหลักเกณฑ์นั้นแล้วก็ให้ถือว่า มีลักษณะบ่งเฉพาะ อันพึงรับจดทะเบียนได้ คดีจึงรับฟังได้ว่า เครื่องหมายการค้าพิพาทได้มีการจำหน่ายเผยแพร่ และโฆษณาสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าพิพาทจนแพร่หลายแล้ว ในประเทศไทย และเป็นเครื่องหมายการค้าที่ให้ถือว่า มีลักษณะบ่งเฉพาะอันพึงรับจดทะเบียนได้ ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 มาตรา 6 (1) และ มาตรา 7 วรรคสาม

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง หลักเกณฑ์การพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา ๗ วรรค ๓

การพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะจะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

- (๑) สินค้าหรือบริการที่ใช้เครื่องหมายนั้นได้มีการจำหน่าย เผยแพร่ หรือโฆษณาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานพอสมควร จนทำให้สาธารณชนทั่วไปหรือสาธารณชนในสาขาที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยรู้จักและเข้าใจว่าสินค้าหรือบริการดังกล่าวแตกต่างไปจากสินค้าหรือบริการอื่น
- (๒) การจำหน่าย เผยแพร่ หรือโฆษณาสินค้าหรือบริการใดจนทำให้เครื่องหมายมีความแพร่หลายในประเทศไทย ให้ถือว่าเครื่องหมายมีลักษณะบ่งเฉพาะเพียงที่ใช้กับสินค้าหรือบริการนั้นเท่านั้น
- (๓) เครื่องหมายที่จะพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะตามประกาศฉบับนี้ จะต้องเป็นเครื่องหมายเดียวกันกับเครื่องหมายที่ยื่นขอจดทะเบียน

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง หลักเกณฑ์การพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา ๗ วรรค ๓

ตัวอย่างพยานหลักฐานในการพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะตามประกาศนี้

- สำเนาใบเสร็จรับเงินค่าราคาสินค้า
- สำเนาใบเสร็จรับเงินค่าโฆษณาสินค้า
- สำเนาใบส่งของ
- สำเนาใบสั่งซื้อสินค้า
- สำเนาใบอนุญาตจัดตั้งโรงงาน
- สำเนาหลักฐานการโฆษณาในสื่อต่าง ๆ
- ตัวอย่างสินค้า
- พยานบุคคล

เครื่องหมายที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้จดทะเบียน (มาตรา๘)

(๑) ตราแผ่นดิน พระราชลัญจกร ลัญจกรในราชการ ตราจักรี ตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตราประจำตำแหน่ง ตราประจำกระทรวง ทบวง กรม หรือตราประจำจังหวัด

(๒) ธงชาติของประเทศไทย ธงพระอิสริยยศ หรือธงราชการ

เครื่องหมายที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้จดทะเบียน (๓)

(๓) พระปรมาภิไธย พระนามาภิไธย พระปรมาภิไธยย่อ พระนามาภิไธยย่อ หรือนามพระราชวงศ์ ซึ่งหมายถึง ลายมือชื่อ ลายมือชื่อย่อ หรือชื่อ

(๔) พระบรมฉายาลักษณ์ หรือพระบรมสาทิสลักษณ์ ของพระมหากษัตริย์ พระราชินี และรัชทายาท

(๕) ชื่อ คำ ข้อความ หรือเครื่องหมายใด อันแสดงถึงพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือพระราชวงศ์

เครื่องหมายที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน

(๖) ธงชาติหรือเครื่องหมายประจำชาติของรัฐต่างประเทศ ธงหรือเครื่องหมายขององค์การระหว่างประเทศ ตราประจำประมุขของรัฐต่างประเทศ เครื่องหมายราชการและเครื่องหมายควบคุมและรับรองคุณภาพสินค้าของรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ หรือชื่อและชื่อย่อของรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศนั้น

เครื่องหมายที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน

(๗) เครื่องหมายราชการ เครื่องหมายกาชาด นามกาชาด หรือกาเงินีวา

เครื่องหมายที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน

(๘) เครื่องหมายที่เหมือนหรือคล้ายกับเหรียญ โบราณวัตถุ หนังสือรับรอง ฯลฯ ที่รัฐบาลไทย ส่วนราชการ... รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ได้จัดให้มีขึ้น เว้นแต่ผู้ขอจดทะเบียนจะเป็นผู้ได้รับสำหรับรางวัลหรือเครื่องหมายนั้น และใช้เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องหมายการค้าานั้น แต่ทั้งนี้ต้องระบุปฏิทินที่ได้รับรางวัลด้วย

เครื่องหมายที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน

(๙) เครื่องหมายที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือรัฐประศาสนโยบาย เช่น

หรือหากเป็นในอดีต

หรืออย่างเครื่องหมายนี้ก็อาจเป็นปัญหา

เครื่องหมายที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน

(๑๐) เครื่องหมายที่เหมือนกับเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หรือคล้ายจนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิด

เครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป (WELL-KNOWN MARK)

- เป็นเครื่องหมายที่ได้รับความคุ้มครองเป็นพิเศษ — ห้ามจดทะเบียนเครื่องหมายที่เหมือนหรือคล้ายกับ well-known mark (ม.๘(๑๐)) - ไม่ว่า well-known mark นั้นจะได้จดทะเบียนไว้ในประเทศไทยแล้วหรือไม่
- เจ้าของ well-known mark มีสิทธิคัดค้านการจดทะเบียนตาม ม.๓๕ หรือขอเพิกถอนการจดทะเบียนตาม ม.๖๐(๒) ประกอบ ม.๘ ได้ และได้รับความคุ้มครองไม่จำกัดจำพอกของสินค้า

ประกาศกระทรวงพาณิชย์เรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายการค้าที่มี ชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป ลว. ๒๑ กันยายน ๒๕๔๗

- การพิจารณาเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป จะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ ๒ ประการดังต่อไปนี้

(๑) สินค้าหรือบริการที่ใช้เครื่องหมายนั้นจะต้องมีการจำหน่ายหรือมีการใช้หรือมีการโฆษณา หรือได้มีการใช้เครื่องหมายโดยวิธีใด ๆ เช่น ใช้เป็นเครื่องหมายของทีมฟุตบอล เป็นต้น อย่างแพร่หลายตามปกติโดยสุจริต ไม่ว่าจะกระทำโดยเจ้าของหรือผู้แทนหรือผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายนั้นไม่ว่าในประเทศหรือต่างประเทศจนทำให้สาธารณชนทั่วไป หรือสาธารณชนในสาขาที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยรู้จักเป็นอย่างดี

(๒) เครื่องหมายนั้นจะต้องมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในหมู่ผู้บริโภค

เครื่องหมายที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน

(๑๑) เครื่องหมายที่คล้ายกับ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗)

(๑๒) สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย
ตัวอย่าง สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียน

- สัมโณนครชัยศรี
- มะขามหวานเพชรบูรณ์
- หมูย่างเมืองตรัง
- กาแฟดอยตุง
- ไวน์ที่ราบสูงภูเรือ
- ส้มโอขาวแตงกวาชัยนาท
- สับปะรดศรีราชา
- หอยนางรมสุราษฎร์ธานี

เครื่องหมายที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน

(๑๒) สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย (ต่อ)
ตัวอย่าง สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียน (ต่อ)

- พิสโก (pisco)
- แชมเปญ (champagne)
- ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง
- สับปะรดภูแลเขียงราย
- ผ้าตีนจกแม่แจ่ม
- ไช้เค็มไชยา
- ผ้าไหมยกดอกลำพูน
- คอนยัค(cognac)
- ข้าวหอมมะลิสุรินทร์

เครื่องหมายที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน

(๑๓) เครื่องหมายอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ลว. ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๓

(๑) เครื่องหมายที่เหมือนหรือคล้ายกับชื่อเภสัชภัณฑ์สากลที่องค์การอนามัยโลกได้ขึ้นทะเบียนสงวนสิทธิการครอบครองไว้

(๒) เครื่องหมายและคำบรรยายซึ่งอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดเกี่ยวกับชนิดของสินค้าหรือบริการ หรือสับสนหรือหลงผิดเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดหรือความเป็นเจ้าของสินค้าหรือบริการ

ประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยเครื่องหมายต้องห้าม ๕

(๑) เครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง และเครื่องหมายร่วมที่เป็นภาพสัญลักษณ์ประจำชาติไทย คือ ภาพช้างไทย ภาพดอกราชพฤกษ์ ภาพศาลาไทย แบบที่ายประกาศฉบับนี้เป็นเครื่องหมายที่ต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน

ช้างไทย Chang Thai (Elephant หรือ *Elephas maximus*)

ดอกราชพฤกษ์ Ratchaphruk (*Cassia fistula* Linn.)

ศาลาไทย Sala Thai (Pavilion)

(๒) เครื่องหมายที่มีหรือประกอบด้วยลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือคล้ายกับภาพสัญลักษณ์ตาม

(๑)

เครื่องหมายที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน

ตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับมาตรา ๘

- การพิจารณาว่าเครื่องหมายใดมีลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียนตามมาตรา ๘(๙) ต้องพิจารณาจากลักษณะที่ปรากฏอยู่ในตัวเครื่องหมายนั่นเอง มาตรา ๘ มิได้บัญญัติให้นายทะเบียนเครื่องหมายการค้าต้องพิจารณาว่าผู้จดทะเบียนนำเครื่องหมายการค้ามาขอจดทะเบียนโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่สุจริตหรือไม่ เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่นายทะเบียนไม่อาจเห็นได้จากลักษณะของตัวเครื่องหมายที่นำมาขอจดทะเบียนนั้นได้ (ฎ.๗๒๐๓/๒๕๕๔)
- การที่บุคคลใดทำซ้ำหรือดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นโดยวิธีใด ๆ อันไม่สุจริต และนำไปใช้เป็นเครื่องหมายการค้าของตนเช่นนี้ ย่อมเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมาย และขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือรัฐประศาสนบาย เครื่องหมายการค้าที่ขอจดทะเบียนนี้จึงมีหรือประกอบด้วยลักษณะอันต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียนตาม พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้าฯ มาตรา ๘(๙) และไม่อาจรับจดทะเบียนได้ตาม พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้าฯ มาตรา ๖ ประกอบมาตรา ๑๖ (ฎ.๕๕๘๘/๒๕๕๒)

เครื่องหมายที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน

ตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกา มาตรา ๘

- การแจ้งและการรับแจ้งลงในบัญชีแสดงการรับแจ้งเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปของกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่ใช่หลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติบังคับให้เจ้าของเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปต้องแจ้งและมีการลงบัญชีเช่นว่านี้ โดยหากไม่แจ้งไว้ให้ถือว่าไม่เป็นเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปแต่อย่างใด (ฎ.๖๑๐๓/๒๕๕๕)
- การที่จำเลยที่ 3 มอบหมายให้โจทก์ซึ่งเป็นพนักงานและดำรงตำแหน่งกรรมการของจำเลยที่ 3 ในขณะที่นั้น ไปดำเนินการยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในนามของจำเลยที่ 3 แต่โจทก์กลับนำไปขอจดทะเบียนในนามของตนเอง อันเป็นการละเมิดสิทธิโดยชอบของจำเลยที่ 3 ด้วยคำคัดค้านของจำเลยที่ 3 ดังกล่าวจึงเป็นการแสดงว่าเครื่องหมายการค้ารายนี้ไม่มีลักษณะอันพึงจดทะเบียนได้ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 มาตรา 6 (2) เพราะต้องห้ามตามมาตรา 8 (9) คือ เครื่องหมายการค้าที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือรัฐประศาสนบาย (ฎ.๕๕๘๖/๒๕๕๒)

เครื่องหมายที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน

ตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกา มาตรา ๘

- เครื่องหมายการค้าของโจทก์คำว่า “ROZA” มีปริมาณการจำหน่ายจำนวนมาก มีการใช้หรือโฆษณาเป็นที่แพร่หลายจนทำให้สาธารณชนทั่วไปรู้จักเป็นอย่างดี การที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าคำว่า “ROSA” ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของโจทก์ที่ได้อัปทะเบียนไว้แล้ว และซึ่งเป็นเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปตามบัญชีมาตรา 8 (10) ของพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 แม้จะใช้กับสินค้าต่างรายการกับที่โจทก์ได้อัปทะเบียนไว้ โจทก์ก็มีสิทธิที่จะร้องขอให้เพิกถอนเสียได้ (ฎ.๓๘๕/๒๕๔๙)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๓๙/๒๕๕๔

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๓๙/๒๕๕๔ คำว่า VON DUTCH หมายความว่า มาจากชาวเนเธอร์แลนด์ ขอจดทะเบียนสำหรับสินค้าเครื่องนุ่งห่ม เครื่องแต่งกาย ไม่ได้ทำให้เข้าใจว่าเป็นประเทศ เมือง หรือสถานที่อันเป็นแหล่งกำเนิดของสินค้า ไม่ได้หมายความว่าถึงประเทศเนเธอร์แลนด์โดยตรง ไม่ทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้า ไม่ต้องห้ามรับจดทะเบียน ตาม พรบ.เครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๘ (๑๓) และประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ.๒๕๔๓) เรื่อง เครื่องหมายที่ต้องห้ามรับจดทะเบียน และไม่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งความหมายที่ว่ามาจากชาวเนเธอร์แลนด์ก็ไม่อาจเข้าใจว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายนี้เป็นของบุคคลใดโดยเฉพาะเจาะจง ไม่ทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของสินค้า และไม่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง จึงเป็นเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

ต้องไม่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น

มาตรา ๑๓ (เดิม) ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ ในกรณีที่เครื่องหมายการค้าที่ขอจดทะเบียนนั้น นายทะเบียนเห็นว่า

- (๑) เป็นเครื่องหมายการค้าที่เหมือนกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว หรือ
- (๒) คล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของของสินค้าหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า

ถ้าเป็นการขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าจำพวกเดียวกัน หรือต่างจำพวกที่นายทะเบียนเห็นว่า มีลักษณะอย่างเดียวกัน ห้ามมิให้นายทะเบียนรับจดทะเบียน

ต้องไม่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น (ตามกม. ที่แก้ไขใหม่)

- **มาตรา ๑๓ (ที่แก้ไขใหม่)** ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ ห้ามนายทะเบียนรับจดทะเบียน ในกรณีที่เห็นว่าเครื่องหมายการค้าที่ขอจดทะเบียนนั้น

- (๑) เป็นเครื่องหมายการค้าที่เหมือนกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว **ไม่ว่าจะใช้กับสินค้าจำพวกเดียวกันหรือต่างจำพวกที่นายทะเบียนเห็นว่า มีลักษณะอย่างเดียวกัน หรือ**
- (๒) เป็นเครื่องหมายการค้าที่คล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของของสินค้าหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า **ไม่ว่าจะใช้กับสินค้าจำพวกเดียวกันหรือต่างจำพวกที่นายทะเบียนเห็นว่า มีลักษณะอย่างเดียวกัน**

ต้องไม่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น

* ข้อสังเกตสำหรับมาตรา ๑๓

- หมายถึงจดทะเบียนไว้แล้วในประเทศไทยเท่านั้น
- ถ้าเป็นกรณีเหมือน (identical) ไม่จำเป็นต้องพิจารณาอย่างกรณีคล้าย (similar) ว่า ประชาชนจะสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า เพราะย่อมต้องสับสนอย่างแน่นอน
- ตอนท้ายของวรรคสองที่ใช้ข้อความว่า “ห้ามมิให้นายทะเบียนรับจดทะเบียน” ทำให้อาจเข้าใจไปได้ว่าไม่แตกต่างจากเครื่องหมายที่ต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียนตามมาตรา ๘ ความจริงแล้วแตกต่างกันแม้จะมีผลถือว่าเป็นเครื่องหมายที่ไม่มีลักษณะอันพึงได้รับการจดทะเบียนเช่นเดียวกัน เพราะกรณีที่ไม่มีลักษณะตาม มาตรา ๖(๓) ก็อาจได้รับการจดทะเบียนด้วยเหตุยกเว้นอื่นได้

ต้องไม่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น (ตามมาตรา ๑๔ เต็ม ซึ่งถูกยกเลิกแล้ว)

- กรณีที่เครื่องหมายการค้าที่จะขอจดทะเบียนมีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว ตามมาตรา ๑๓ หรือที่อยู่ในระหว่างการขอจดทะเบียน แต่ว่าเจ้าของเครื่องหมายการค้าเป็นรายเดียวกัน ถ้านายทะเบียนเครื่องหมายการค้าเห็นว่า ถ้าบุคคลอื่นจะเป็นผู้ใช้เครื่องหมายการค้าที่ขอจดทะเบียนนั้นแล้ว ก็อาจจะเป็นการทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของของสินค้าหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า ให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเหล่านั้นเป็นเครื่องหมายชุด (มาตรา ๑๔) (มาตรา ๑๔ นี้ถูกยกเลิกโดย พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙)

แนวการพิจารณาว่าเป็นเครื่องหมายการค้าที่คล้ายกับ เครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วฯ หรือไม่

- ไม่ใช่แต่ดูเฉพาะตัวเครื่องหมายการค้าเท่านั้น ต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆ ดังนี้
  - (๑) ปัจจัยที่ตัวเครื่องหมายการค้าานั้น – พิจารณาภาพรวมของเครื่องหมายการค้าแต่ละเครื่องหมาย – ดูทั้งภาพลักษณ์และเสียงเรียกขาน – แม้ภาพรวมอาจแตกต่างกัน แต่หากส่วนที่เป็นสาระสำคัญเหมือนหรือคล้ายกันก็อาจก่อให้เกิดความสับสนได้ ทั้งยังต้องคำนึงด้วยว่าเครื่องหมายการค้านั้นใช้ภาษาใดกับสินค้าใด – กลุ่มประเภทของสินค้า เช่น สินค้าเครื่องมือแพทย์ ย่อมแตกต่างจากกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคทั่วไป

(๒) ปัจจัยเกี่ยวกับความสุจริตของผู้ใช้เครื่องหมายการค้าภายหลัง – หากขายสินค้ากลุ่มเดียวกันหรือใกล้เคียงกันแล้วใช้ภาพเครื่องหมายคล้ายกันอาจมองได้ว่าไม่สุจริต – ต้องการอ้างอิงใช้ชื่อเสียงเกียรติคุณและความนิยมในสินค้าที่ใช้มาก่อน

* มีข้อควรระวังหากเครื่องหมายการค้าที่ใช้มาก่อนมีลักษณะเป็นรูปสัตว์ตามธรรมชาติหรือสิ่งของที่มีอยู่ทั่วไป ย่อมมีลักษณะด้อยกว่าเครื่องหมายการค้าภาพประดิษฐ์ หรือคำที่ไม่มีความหมาย เพราะภาพตามธรรมชาติหรือสิ่งของทั่วไป หรือคำที่มีความหมายธรรมดา เจ้าของเครื่องหมายการค้าย่อมไม่มีสิทธิผูกขาดแต่ผู้เดียว ผู้อื่นก็มีสิทธินำไปใช้ได้ เพียงแต่ต้องสร้างความแตกต่างพอที่จะไม่ทำให้สาธารณชนสับสนหลงผิด

(๓) ปัจจัยเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตหรือทรัพย์สินของผู้บริโภค — สินค้าเช่น ยารักษาโรค อุปกรณ์ป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร หรืออะไหล่เกี่ยวกับความปลอดภัยของรถยนต์ แม้ผู้บริโภคอาจไม่สับสนโดยง่าย แต่ผู้สับสนแม้มีเพียงเล็กน้อยก็อาจเกิดผลที่เป็นอันตรายได้ จึงต้องพิจารณาโดยเข้มงวดเคร่งครัดกว่าปกติ

หลักเกณฑ์การพิจารณาความคล้ายของเครื่องหมายการค้าตามคำพิพากษาศาลฎีกา (สรุปจากคำบรรยาย อ.วัส ดิงสมิตร)

- พิจารณาจากความรู้สึกความเห็นของสาธารณชนทั่วไปหรือสาธารณชนผู้ใช้สินค้าหรือบริการนั้น (ขึ้นอยู่กับรายการสินค้าหรือรายการบริการด้วย) โดยดูจาก

(ก) ความคล้ายกันทางกายภาพจากการมองด้วยสายตา — พิจารณาภาพรวมทั้งเครื่องหมาย โดยดูจากส่วนที่มีลักษณะเด่นหรือเป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย อาจเป็นคำที่ต่างกันแต่เขียนหรือประดิษฐ์ให้คล้ายกัน

(ข) ความคล้ายกันในเสียงเรียกขาน - เขียนต่างกันแต่ออกเสียงเหมือนหรือคล้ายกัน

(ค) ความคล้ายกันในความหมายของเครื่องหมายประเภทคำ

ตัวอย่างเครื่องหมายการค้าที่ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า
คล้ายกันจนอาจทำให้สาธารณชนสับสนฯ

- ▶ “SOSO” รายการสินค้ากัญญาแจโลหะ กับ “SOLO” รายการสินค้า กรรไกร คีม ไขควง (ฎ. ๖๙๓๔/๒๕๔๙)
- ▶ “ROZA” กับ “ROSA” (ฎ. ๓๘๕/๒๕๔๙)
- ▶ “TWIST” กับ “TWISTER” สินค้าจำพวกเดียวกัน (ฎ.๗๙๓๖-๗๙๓๗/๒๕๔๗)
- ▶ “MICHELIN” กับ “Michaeler” สินค้ายาง (ฎ.๑๐๖๕๗/๒๕๔๖)

ตัวอย่างเครื่องหมายการค้าที่ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าคล้ายกันจนอาจทำ
ให้สาธารณชนสับสนฯ

- ▶ ZENTEL” กับ “ZENTAB” สินค้าจำพวกเดียวกัน (ฎ.๘๙๐๒/๒๕๔๓)
- ▶ “ABATE” กับ “ทรายอบเบท” และ “SandAbate” กับสินค้าสารเคมีกำจัดลูกน้ำยุง (ฎ.๖๖๑/๒๕๔๘)
- ▶ BRUSEL กับ BUSHEL กับสินค้าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย (ฎ.๕๔๒๗/๒๕๔๒)

ตัวอย่างเครื่องหมายการค้าที่ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าไม่คล้ายกันถึงขนาดทำให้สับสนหลงผิดฯ

- ▶ iBeat สำหรับสินค้าจำพวก ๗ รายการสินค้า เครื่องจักรไอน้ำ เครื่องยนต์มอเตอร์ ฯลฯ กับ BEAT สำหรับสินค้าจำพวก ๑๒ รายการสินค้า รถยนต์ รถปัดรถไฟ เครื่องบิน เรือ ฯลฯ (ฎ.๘๑๕๐/๒๕๕๔)
- ▶ “ZYSTAR” กับ “ZYTAR” สินค้ายารักษาโรคคนกับยารักษาโรคสัตว์ (ฎ.๗๘๓๑/๒๕๕๙)
- ▶ “FOREX” กับ “SOLEX” กับสินค้าจำพวกเดียวกัน (ฎ.๘๕/๒๕๕๙)
- ▶ “GIAN FERRENTE” กับ “GIANFRANCO FERRE” (ฎ.๓๓๓-๓๓๔/๒๕๕๒)
- ▶ “CHARLIE” กับ “ROYAL CHARLIE” (สินค้าของโจทก์เป็นสินค้าน้ำหอมราคาสูง) (ฎ.๔๐๓๗/๒๕๕๗)

ตัวอย่างเครื่องหมายการค้าที่ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าไม่คล้ายกันถึงขนาดทำให้สับสนหลงผิดฯ

- ▶ “PROTO” ใช้กับสินค้าจำพวกที่ ๑๒ รายการสินค้า ผ้าเบรก แผ่นคลัตช์ คลัตช์อัตโนมัติ ดุมล้อ ก้ามเบรก วงล้อ ซึ่งลวดสำหรับรถจักรยานยนต์ ส่วน “proton” ใช้กับสินค้าจำพวกที่ ๑๒ รายการสินค้า รถยนต์ (ฎ. ๗๒๐๒/๒๕๕๔)
- ▶ MacCandy กับ McDonald’s (ฎ. ๕๔๕๑/๒๕๕๔)

กระบวนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

ขั้นตอนตามปกติในการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ามีดังนี้

๑. การยื่นคำขอจดทะเบียน
๒. การพิจารณาของนายทะเบียน
๓. การประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียน (จะกระทำเมื่อนายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่าควรรับจดทะเบียน)
๔. กรณีที่มีการคัดค้านการขอจดทะเบียน
๕. นายทะเบียนสั่งให้จดทะเบียน
๖. การชำระค่าธรรมเนียมและจดทะเบียน
๗. การจดทะเบียนและออกหนังสือสำคัญ

หลักเกณฑ์สำคัญในกระบวนการจดทะเบียน

กรณีปกติที่มีผู้ขอจดทะเบียนรายเดียว

ขั้นตอนที่ ๑ - การยื่นคำขอจดทะเบียนมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังนี้

- การขอจดทะเบียนตามปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามกฎหมายกระทรวง (ม.๑๑)
- ผู้ขอจดทะเบียนหรือตัวแทนต้องมีสำนักงานหรือที่ติดต่อในประเทศไทย (ม.๑๐)
- ต้องระบุจำพวกสินค้า (๑ คำขอ ๑ จำพวก) (ม.๙)

* ถ้าการยื่นคำขอมียกข้อบกพร่องนายทะเบียนจะสั่งให้แก้ไขใน ๖๐ วัน (พรบ.ที่แก้ไขใหม่ปี ๒๕๕๙) - ผู้ขอมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า - คำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุด (ม.๑๘) - ถ้าผู้ขอไม่อุทธรณ์แต่อุทธรณ์แต่คณะกรรมการวินิจฉัยว่าคำสั่งนายทะเบียนชอบแล้ว - ผู้ขอต้องปฏิบัติตามคำสั่งนั้น - ถ้าไม่ปฏิบัติตามถือว่าละทิ้งคำขอ

หลักเกณฑ์สำคัญในกระบวนการจดทะเบียน

ขั้นตอนที่ ๒ - การพิจารณาของนายทะเบียน - มีหลักเกณฑ์ดังนี้

- สิ่งที่น่ามาขอจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายตาม ม.๔ หรือไม่
- การยื่นคำขอจดทะเบียนปฏิบัติถูกต้องตาม ม.๙-๑๑ หรือไม่ หรือแก้ไขแล้วหรือไม่
- เครื่องหมายการค้าที่ขอจดทะเบียนมีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนตาม ม.๖ หรือไม่

ถ้ามีข้อบกพร่องตาม ม.๖ จะมีผลคือ

- ถ้าบกพร่องเพียงบางส่วนซึ่งไม่ใช่สาระสำคัญ - นายทะเบียนสั่งให้แก้ไขได้
- ผู้ขออุทธรณ์ได้ - ถ้าไม่อุทธรณ์หรือคณะกรรมการวินิจฉัยว่าคำสั่งนายทะเบียนชอบแล้ว - ผู้ขอต้องปฏิบัติตามคำสั่ง - ถ้าไม่ปฏิบัติตามถือว่าทิ้งคำขอ

หลักเกณฑ์สำคัญในกระบวนการจดทะเบียน

- ถ้าเครื่องหมายโดยรวมมีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ แต่บางส่วนเป็นสิ่งที่สามัญในการค้าขาย - นายทะเบียนจะสั่งให้ผู้ขอแสดงการปฏิเสธไม่ถือสิทธิแต่ผู้เดียวในส่วนนั้นหรือแสดงการปฏิเสธอย่างอื่นภายใน ๖๐ วัน (ม.๑๗ ที่แก้ไขใหม่) - ผู้ขออุทธรณ์ได้ (ม.๑๘) - ถ้าไม่อุทธรณ์หรือคณะกรรมการวินิจฉัยว่าคำสั่งของนายทะเบียนชอบแล้ว - ผู้ขอต้องปฏิบัติตามคำสั่ง - ถ้าไม่ปฏิบัติตามถือว่าทิ้งคำขอ (ม.๑๙)
- ถ้าเครื่องหมายการค้าทั้งเครื่องหมาย หรือส่วนใดส่วนหนึ่งอันเป็นสาระสำคัญไม่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนตาม ม.๖ - นายทะเบียนจะสั่งไม่รับจดทะเบียน - ผู้ขออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ (ม.๑๘)

ข้อสังเกต กรณีนายทะเบียนสั่งตาม ม.๑๘, ๑๗ หรือ ม.๑๖ ผู้ขอมีสิทธิอุทธรณ์ตาม ม.๑๘ - แม้ ม.๑๘ จะบัญญัติให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุด - แต่หากเป็นคำวินิจฉัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ขอฟ้องขอเพิกถอนคำวินิจฉัยได้ (หมายถึงว่าถึงที่สุดเฉพาะคำวินิจฉัยที่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น (ฎ.๓๕๔๙/๒๕๔๑))

หลักเกณฑ์สำคัญในกระบวนการจดทะเบียน

- ข้อยกเว้นหลักตาม ม.๖(๓) ประกอบ ม.๑๓ และ ม.๑๖
  - กรณีที่ต่างคนต่างใช้เครื่องหมายการค้ามาโดยสุจริต หรือมีพฤติการณ์พิเศษตาม ม.๒๗ วรรคหนึ่ง - นายทะเบียนรับจดทะเบียนแก่เจ้าของหลายคนได้ - โดยกำหนดเงื่อนไขและข้อจำกัดเกี่ยวกับการใช้ (เพื่อป้องกันผู้บริโภคสับสนหรือหลงผิด) - พฤติการณ์อย่างไร ต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไป
  - ผู้ขอจดทะเบียนและเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนไว้ก่อนแล้วมีสิทธิอุทธรณ์ได้ ภายใน ๖๐ วัน (ตาม พรบ.ที่แก้ไขใหม่) - คำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุด (ม.๒๗ วรรคสอง และวรรคสาม)
- ข้อสังเกต** - นอกจากจะใช้กรณีมีผู้ขอจดทะเบียนเครื่องหมายที่เหมือนหรือคล้ายกับ เครื่องหมายของผู้อื่นที่จดทะเบียนไว้แล้ว ยังใช้กับกรณีมีผู้ขอจดทะเบียนเครื่องหมายเหมือนหรือคล้ายกันกับสินค้าดังกล่าวหลายรายด้วย
  - หากผู้ที่เป็นเจ้าของเครื่องหมายที่จดทะเบียนไว้ก่อนไม่สุจริต - ผู้ขอจดทะเบียนภายหลัง ต้องดำเนินการขอเพิกถอนการจดทะเบียนนั้นก่อน

หลักเกณฑ์สำคัญในกระบวนการจดทะเบียน

- หากมีการจดทะเบียนหลายรายตาม ม.๒๗ จะมีผลเป็นการจำกัดสิทธิแต่ผู้เดียว ตาม ม.๔๔ ระหว่างกัน แต่ยังอ้างได้กับบุคคลภายนอกอื่น
- ขั้นตอนที่ ๓ - การประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียน**
  - เมื่อผ่าน ๒ ขั้นตอนแรกแล้ว นายทะเบียนจะประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียน (ม.๒๙) - ให้โอกาสผู้อื่นมาคัดค้านได้ใน ๖๐ วัน นับแต่วันประกาศโฆษณา ตามมาตรา ๒๙ (ตาม พรบ.ที่แก้ไขใหม่)
- ขั้นตอนที่ ๔ - กรณีมีการคัดค้านการขอจดทะเบียน**
  - เมื่อมีการประกาศโฆษณาแล้ว - บุคคลภายนอกอาจยื่นคำคัดค้านได้ (ม.๓๕)
    - นายทะเบียนวินิจฉัยแล้วก็สามารถอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ และต่อศาลได้ (ม.๓๗ และ ม.๓๘)
- ขั้นตอนที่ ๕ - นายทะเบียนสั่งรับจดทะเบียน**
  - เมื่อไม่มีการคัดค้าน หรือมีแต่มีคำวินิจฉัยหรือคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้ขอมีสิทธิจดทะเบียนแล้ว - นายทะเบียนมีคำสั่งให้จดทะเบียน (ม.๔๐ วรรคหนึ่ง)

หลักเกณฑ์สำคัญในกระบวนการจดทะเบียน

ขั้นตอนที่ ๖ - การชำระค่าธรรมเนียม

- เมื่อนายทะเบียนสั่งให้จดทะเบียนตาม ม.๔๐ แล้ว - ต้องมีหนังสือแจ้งผู้ขอให้มาชำระค่าธรรมเนียมภายใน ๖๐ วัน นับแต่ได้รับหนังสือ - หากไม่ชำระในกำหนดถือว่าทิ้งคำขอ (ม.๔๐ ตาม พรบ.ที่แก้ไขใหม่)

ขั้นตอนที่ ๗ - การจดทะเบียน

- เมื่อชำระค่าธรรมเนียมแล้ว นายทะเบียนจะจดทะเบียนและออกหนังสือสำคัญให้แก่ผู้ขอ (ม.๔๓) แต่กฎหมายให้ถือเอาวันยื่นคำขอเป็นวันจดทะเบียน (ม.๔๒) - เป็นการนับย้อนหลัง

ข้อสังเกต - ขั้นตอนนี้ใช้ได้ทั้งกรณีที่ยุ้ขอใช้เครื่องหมายแล้วแต่ยังไม่ได้ขอตระเบียน และกรณีที่ยุ้ขอไม่เคยใช้เครื่องหมายที่ขอตระเบียนเลย

หลักเกณฑ์สำคัญในกระบวนการจดทะเบียน

กรณีมีผู้ขอตระเบียนหลายราย

มีหลักเกณฑ์และขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ (ม.๒๐ และ ม.๒๑)

- หลักเกณฑ์ของผู้ขอแต่ละรายเป็นไปตาม ม.๓-ม.๑๑ ตามปกติ
  - เงื่อนไขการพิจารณาของนายทะเบียนเป็นไปตาม ม.๖, ๗, ๘ และ ๑๓ ตามปกติ
  - กรณีคำขอรายใดมีข้อบกพร่อง - นายทะเบียนสั่งให้แก้ไข หรือแสดงการปฏิเสธไม่ขอถือสิทธิ (ม.๑๔ หรือ ๑๗) - ผู้ขออุทธรณ์ได้ (ม.๑๘) หลังจากผ่าน ๓ ขั้นตอนนี้แล้ว - อาจเกิดผลคือ
๑. ไม่เหลือคำขอตระเบียนของผู้ขอรายใดเลย

หลักเกณฑ์สำคัญในกระบวนการจดทะเบียน

๒. มีคำขอจดทะเบียนเหลืออยู่ ๑ ราย - ผู้ขอรายนั้นก็จะได้รับการจดทะเบียน
๓. มีคำขอจดทะเบียนเหลืออยู่มากกว่า ๑ ราย นายทะเบียนดำเนินการเกี่ยวกับคำขอจดทะเบียนที่ยื่นไว้รายแรก ส่วนรายอื่นรอการพิจารณาไว้ก่อน
  - (๑) เครื่องหมายที่เหมือนกัน
  - (๒) เครื่องหมายที่คล้ายกันถ้าคำขอรายแรกไม่ได้รับการจดทะเบียน ก็พิจารณาคำขอรายถัดไป และแจ้งผู้ขอรายอื่น (มาตรา ๒๐)
๔. ถ้าผู้ขอเห็นว่าเครื่องหมายที่ขอจดทะเบียนไม่ได้เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้ารายอื่นที่ยื่นขอจดทะเบียนไว้ก่อน ก็มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายใน ๖๐ วัน และให้นำมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๒๑)
๕. กรณีมีบุคคลยื่นคำขอในต่างประเทศ แล้วมาขึ้นในประเทศไทย หรือเคยนำสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าขึ้นออกแสดงในงานแสดงสินค้าระหว่างประเทศ ให้เป็นไปตาม ม.๒๘ และ ม.๒๘ ทวิ

หลักเกณฑ์สำคัญในกระบวนการจดทะเบียน

- ขั้นตอนต่าง ๆ นี้มีข้อยกเว้นตาม ม.๒๗ วรรคหนึ่ง - นายทะเบียนอาจพิจารณารับจดทะเบียนให้หลายรายได้

สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้า

แยกพิจารณาเป็น

๑. สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
๒. สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียน

เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว

ลักษณะของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว

- ต้องจดทะเบียนในประเทศไทย
- มีฐานะเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าจดทะเบียนเฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่จดทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น

สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว

- มีสิทธิแต่ผู้เดียวในการใช้เครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนนั้นสำหรับสินค้าที่จดทะเบียนไว้ (ม.๔๔) – ถ้าจดทะเบียนไว้โดยไม่จำกัดสี ให้ถือว่ามีสีได้ทุกสี (ม.๔๕)
- สิทธิแต่ผู้เดียวนี้ไม่ได้จำกัดเฉพาะตัวเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนแล้วเท่านั้น แต่ยังรวมถึงเครื่องหมายการค้าที่คล้ายกันถึงขนาดที่เมื่อนำไปใช้แล้วอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าด้วย
- สิทธิในการคัดค้านการขอจดทะเบียนตาม ม.๓๕ ร้องขอเพิกถอนการจดทะเบียนตาม ม.๖๑ และฟ้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนตาม ม.๖๗

ข้อยกเว้นสิทธิแต่ผู้เดียวของเจ้าของเครื่องหมายการค้า

- ▶ กรณีเป็นเครื่องหมายการค้าซึ่งต่างเจ้าของต่างได้ใช้มาแล้วด้วยกันโดยสุจริต หรือมีพฤติการณ์พิเศษ ตามมาตรา ๒๗
- ▶ กรณีเจ้าของเครื่องหมายการค้าทำสัญญาอนุญาตให้บุคคลอื่นใช้เครื่องหมายการค้าของตน ตามมาตรา ๖๔
- ▶ บุคคลในการใช้โดยสุจริตซึ่งชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อสำนักงานการค้าของตนหรือของเจ้าของเดิมของกิจการของตน ตามมาตรา ๔๗
- ▶ บุคคลในการใช้คำบรรยายโดยสุจริตลักษณะหรือคุณสมบัติแห่งสินค้าของตน ตามมาตรา ๔๗

กรณีข้อยกเว้นตามมาตรา ๒๗

- ▶ มีการขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว ตามมาตรา ๑๓ (มีรายหนึ่งได้รับจดทะเบียนไปแล้ว) หรือ
- ▶ มีผู้ขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกัน ตามมาตรา ๒๐ (ทั้งสองรายยังอยู่ระหว่างการขอจดทะเบียน)
- ▶ มีข้อเท็จจริงให้เห็นว่าเป็นเครื่องหมายการค้าที่ต่างคนต่างใช้มาโดยสุจริต หรือ
- ▶ มีพฤติการณ์พิเศษ เช่น ต่างเป็นผู้รับมรดกสิทธิในเครื่องหมายการค้า เป็นต้น
- ▶ นายทะเบียนเครื่องหมายการค้าอาจรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกันนั้นให้แก่เจ้าของหลายคนนั้นก็ได้
- ▶ นายทะเบียนเครื่องหมายการค้าอาจกำหนดเงื่อนไขและข้อจำกัดเกี่ยวกับวิธีการใช้ และเขตแห่งเครื่องหมายการค้า นั้น หรือมีเงื่อนไขและข้อจำกัดอื่นตามที่เห็นสมควรได้

กรณีข้อยกเว้นตามมาตรา ๒๗

- ▶ **ฎ.๔๐๕๒/๒๕๕๕** การใช้เครื่องหมายการค้าอันจะถือว่าต่างเจ้าของต่างได้ใช้กันมาแล้วโดยสุจริตที่จะถือว่าเป็นเหตุให้ควรรับจดทะเบียนได้ตามนัยแห่ง พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 มาตรา 27 ต้องเป็นการใช้เครื่องหมายการค้าโดยสุจริตโดยมีการขายหรือโฆษณาสินค้าภายในดินแดนประเทศไทย ตามหลักการที่กฎหมายยอมให้บังคับเฉพาะในเขตดินแดนแห่งรัฐที่ออกกฎหมายเท่านั้น แต่เมื่อฟังไม่ได้ว่าโจทก์ได้ใช้เครื่องหมายการค้าที่ขอจดทะเบียนโดยสุจริตในประเทศไทยซึ่งถือไม่ได้ว่าโจทก์กับผู้ที่ได้รับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้ก่อนต่างได้ใช้เครื่องหมายการค้าของตนมาแล้วด้วยกันโดยสุจริต และไม่มีเหตุให้เชื่อได้ว่าสินค้าภายใต้เครื่องหมายการค้าของโจทก์เป็นที่รู้จักกันในประเทศไทย ดังนี้ แม้โจทก์ได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าและใช้เครื่องหมายการค้ากับสินค้าในต่างประเทศมาช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้วก็ตาม แต่โจทก์เพิ่งคิดจำหน่ายสินค้าภายใต้เครื่องหมายการค้านี้หรือขอรับการคุ้มครองโดยขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้านี้ในประเทศไทย ภายหลังจากที่ผู้อื่นได้รับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้แล้ว หากรับจดทะเบียนให้แก่โจทก์ นอกจากจะเป็นเหตุให้เสื่อมเสียต่อสิทธิของผู้ที่ได้รับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้ก่อน ยังเป็นเหตุทำให้สาธารณชนสับสนหลงผิดในการซื้อสินค้าภายใต้เครื่องหมายการค้าเช่นนี้ได้

กรณีช้อยกเว้นตามมาตรา ๒๗

- ▶ ฎ. ๑๑๔๓๙/๒๕๕๔ - โจทก์ได้ใช้คำว่า “ANNA SUI” ซึ่งเป็นชื่อสกุลนักออกแบบสินค้าของโจทก์เป็นเครื่องหมายการค้าโดยไม่ได้ลอกเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้ใด จึงเป็นการใช้โดยสุจริตตลอดมาก่อนที่จะยื่นคำขอจดทะเบียนทั้ง 3 คำขอนั้น เมื่อปรากฏว่าโจทก์กับ ส. และ ก. ผู้เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าทั้งสามต่างคนต่างได้ใช้เครื่องหมายการค้าของตนกับสินค้าที่ขอจดทะเบียนและได้รับการจดทะเบียนดังกล่าวมาแล้วด้วยกันโดยสุจริตในประเทศไทย

เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียน

ลักษณะของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียน คือ

- เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้มาโดยการใช้
- ยังไม่ได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้านั้นในประเทศไทย
- ผู้ที่จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในประเทศไทยสำหรับสินค้าใดก็เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าจดทะเบียนเฉพาะสินค้านั้น - แต่ถือเป็นเจ้าเครื่องหมายการค้าไม่จดทะเบียนสำหรับสินค้าอื่น

สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ไม่จดทะเบียน

พิจารณาตาม ม.๔๖ แห่ง พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้าฯ แล้วสรุปได้ดังนี้

- มีสิทธิใช้เครื่องหมายการค้ากับสินค้าเพื่อแสดงความเกี่ยวพันระหว่างสินค้ากับเจ้าของเครื่องหมายการค้า – แต่ไม่มีสิทธิใช้แต่ผู้เดียว
- มีสิทธิคัดค้านการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตาม ม.๓๕ และมีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตาม ม.๖๗
- ไม่มีสิทธิห้ามผู้อื่นใช้เครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกัน เว้นแต่กรณี หลอวงขาย

การละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้า

- เนื่องจากพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ ไม่มีบทบัญญัติว่าการกระทำเช่นใดเป็นการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้า คงมีที่กล่าวถึงเฉพาะในมาตรา ๔๖ และบทบัญญัติว่าการกระทำใดเป็นความผิดทางอาญา จึงอาจต้องนำบทบัญญัติในมาตรา ๔๒๐ และ ๔๒๑ มาปรับใช้ประกอบกับบทบัญญัติที่รับรองสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้า

การลวงขาย (Passing Off)

- หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งนำสินค้าของตนไปลวงว่าเป็นสินค้าของผู้อื่น ซึ่งเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า — ถือเป็นการเอาเปรียบทางการค้า กระทบต่อผู้บริโภค และกระทบต่อ **goodwill** ของเจ้าของเครื่องหมายการค้า
- ลักษณะของการลวงขายควรมีข้อเท็จจริงประกอบดังนี้
  - ความมีชื่อเสียงเกียรติคุณ (**goodwill**) ของเครื่องหมายการค้า
  - ข้อเท็จจริงที่แสดงออกต่อผู้บริโภค เช่น การทำหีบห่อ ตัวอักษร ภาพ และสี (ต้องดูพฤติการณ์แต่ละกรณีไป)
  - การลวงขายไม่จำกัดว่าสินค้าที่ลวงขายนั้นต้องเป็นสินค้าประเภทเดียวกับสินค้าของเจ้าของเครื่องหมายการค้าเท่านั้น

การลวงขาย (Passing Off)

- ในการฟ้องคดีต่อผู้ละเมิดสิทธิด้วยการลวงขาย — มีสิทธิฟ้องเพื่อห้ามผู้กระทำละเมิดกระทำการลวงขายต่อไปและยังสามารถเรียกร้องค่าเสียหายได้อีกด้วย แต่จะห้ามถึงขนาดห้ามใช้เครื่องหมายการค้านั้นทุกกรณีไม่ได้ — ผู้อื่นถ้าใช้อย่างไม่ลวงขายย่อมใช้ได้ — เพราะเจ้าของเครื่องหมายการค้าไม่จดทะเบียน ไม่มีสิทธิแต่ผู้เดียว
- ในการฟ้องคดีต้องบรรยายฟ้องถึงข้อเท็จจริงว่าจำเลยได้กระทำการลวงขายอย่างไรอันถือเป็นการละเมิดสิทธิโดยการลวงขาย มิฉะนั้น จะไม่มีประเด็นให้ศาลพิจารณาพิพากษาในเรื่องการลวงขาย

สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าในการคัดค้านการ ขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตาม ม.๓๕

- ต้องยื่นคำคัดค้านภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียน
- อาจแสดงเหตุแห่งการคัดค้านดังนี้
  - การขอจดทะเบียนนั้นไม่ถูกต้องตาม ม.๙-ม.๑๑ หรือเครื่องหมายการค้าที่ขอจดทะเบียนไม่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ตาม ม.๖ (ม.๓๕ ไม่ได้จำกัดว่าผู้คัดค้านต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสีย)
  - ผู้คัดค้านเป็นผู้มีสิทธิดีกว่าผู้ขอจดทะเบียน – คือได้สิทธิในเครื่องหมายการค้านั้นมาก่อนผู้ขอจดทะเบียน – กรณีเป็นสินค้าอย่างเดียวกันผู้ใช้มาก่อนย่อมมีสิทธิดีกว่า

สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าในการคัดค้านการ ขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตาม ม.๓๕

- แต่ถ้าเป็นสินค้าต่างกัน ปกติต่างคนต่างมีสิทธิใช้ได้ – เว้นแต่ปรากฏว่าฝ่ายผู้ขอจดทะเบียนไม่สุจริต มีเจตนาหลงขาย
- การพิจารณาคำคัดค้านโดยนายทะเบียนและการอุทธรณ์
  - เมื่อมีผู้คัดค้านตาม ม.๓๕ นายทะเบียนต้องส่งสำเนาคำคัดค้านให้ผู้ขอจดทะเบียน – ต้องทำคำโต้แย้งคำคัดค้านภายใน ๖๐ วัน – ถ้าไม่ยื่นคำโต้แย้งคำคัดค้านถือว่าละทิ้งคำขอจดทะเบียน (ม.๓๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง) – ถ้ายื่นคำโต้แย้งคำคัดค้าน ทั้งสองฝ่ายก็ต้องเสนอพยานหลักฐาน – นายทะเบียนจะมีคำวินิจฉัยแล้วแจ้งผู้คัดค้าน
  - ผู้ขอจดทะเบียนหรือผู้คัดค้านมีสิทธิอุทธรณ์ภายใน ๖๐ วัน (ม.๓๗ วรรคสอง) ถ้าไม่อุทธรณ์ถือว่าคำวินิจฉัยของนายทะเบียนเป็นที่สุด (ม.๓๙)
  - ผู้ขอจดทะเบียนหรือผู้คัดค้านมีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการภายใน ๖๐ วัน (ม.๓๘ วรรคสอง)

การระงับไปซึ่งสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา(Exhaustion of IP Rights)

หลักการระงับไปซึ่งสิทธิมีสาระสำคัญคือ เมื่อเจ้าของสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาได้จำหน่ายหรือยินยอมให้จำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือสำเนาหรือสินค้าซึ่งอยู่ภายใต้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาแล้ว สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาย่อมระงับลงในประการที่เจ้าของสิทธิไม่อาจหวงห้ามการจำหน่ายจ่ายโอนตัวผลิตภัณฑ์หรือสำเนาหรือสินค้าภายใต้ทรัพย์สินทางปัญญานั้นอีกต่อไปไม่ได้ — หลักการนี้อาจแยกเป็น ๓ กรณี

๑. การสิ้นสิทธิภายในประเทศ (domestic exhaustion of right)
๒. การสิ้นสิทธิภายในภูมิภาค (regional exhaustion of right)
๓. การสิ้นสิทธิระหว่างประเทศ (international exhaustion of right)

การระงับไปซึ่งสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา(Exhaustion of IP Rights)

- **การนำเข้าซ้อน (Parallel Import)** — หมายถึงการนำเข้าสินค้าของเจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือของผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องที่ไม่ใช่สินค้าที่มีเครื่องหมายการค้า จากประเทศอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเครื่องหมายการค้า

การระงับไปซึ่งสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา(Exhaustion of IP Rights)

- คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๑๓/๒๕๔๓ เมื่อผู้ผลิตสินค้าที่เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าได้จำหน่ายสินค้าของตนในครั้งแรก ซึ่งได้รับประโยชน์จากการใช้เครื่องหมายการค้า นั้นจากราคาสินค้าที่จำหน่ายไปเสร็จสิ้นแล้ว จึงไม่มีสิทธิหวงกั้นไม่ให้ผู้ซื้อสินค้าซึ่งประกอบการค้าปกตินำสินค้านั้นออกจำหน่ายอีกต่อไป โจทก์ที่ ๑ ผู้ผลิตสินค้าปัดตะเลี่ยน ไม่มีสิทธิหวงกั้นไม่ให้จำเลยนำเข้าซึ่งสินค้าปัดตะเลี่ยนที่มีเครื่องหมายการค้าที่แท้จริงที่จำเลยซื้อจากตัวแทนจำหน่ายสินค้าของโจทก์ที่ ๑ ในประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ มาจำหน่ายในประเทศไทยได้

การระงับไปซึ่งสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา(Exhaustion of IP Rights)

- คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๑๓/๒๕๔๓ (ต่อ)
- โจทก์ที่ ๒ เป็นผู้นำเข้าซึ่งสินค้าปัดตะเลี่ยนที่มีเครื่องหมายการค้าคำว่า "WAHL" ของโจทก์ที่ ๑ จากประเทศสหรัฐอเมริกาจำหน่ายในประเทศไทย โจทก์ที่ ๑ ไม่ได้ตั้งให้โจทก์ที่ ๒ เป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าดังกล่าวของโจทก์ที่ ๑ ในประเทศไทยแต่เพียงผู้เดียว โจทก์ที่ ๒ จึงเป็นเพียงผู้นำเข้าซึ่งสินค้าปัดตะเลี่ยนที่มีเครื่องหมายการค้าดังกล่าวจากโจทก์ที่ ๑ มาจำหน่ายในประเทศไทยผู้หนึ่งเท่านั้น การที่จำเลยนำเข้าซึ่งสินค้าปัดตะเลี่ยนที่มีเครื่องหมายการค้าว่า "WAHL" เข้ามาจำหน่ายในประเทศไทยจึงไม่เป็นการใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ที่ ๒ อันเป็นการละเมิดต่อโจทก์ที่ ๒ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๑

การเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

อาจแยกพิจารณาออกได้เป็น

- ▶ การเพิกถอนโดยผลของกฎหมาย
- ▶ การเพิกถอนโดยคำสั่งของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า
- ▶ การเพิกถอนโดยคำสั่งของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า
- ▶ การเพิกถอนโดยคำพิพากษาของศาล

การเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าโดยผลของกฎหมาย

- ▶ กรณีที่เจ้าของเครื่องหมายการค้าไม่ได้ยื่นคำขอต่ออายุและชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุภายใน ๖ เดือน นับแต่วันสิ้นอายุการจดทะเบียน (๑๐ ปี นับแต่วันยื่นคำขอจดทะเบียน (ตามมาตรา ๕๓ ประกอบมาตรา ๕๒)) ให้ถือว่าเครื่องหมายการค้านั้นได้ถูกเพิกถอนการจดทะเบียนแล้ว (มาตรา ๕๖ ประกอบมาตรา ๕๔ วรรคสอง)
* ตาม พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้าที่แก้ไขใหม่ เจ้าของเครื่องหมายการค้าต้องยื่นคำขอต่อการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าและชำระค่าธรรมเนียมภายใน**สามเดือน**(เดิม ๙๐วัน) ก่อนวันสิ้นอายุ (มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง) แต่ถ้าไม่ได้ดำเนินการภายในกำหนดดังกล่าวยังสามารถดำเนินการได้ภายใน ๖ เดือน นับแต่วันสิ้นอายุการจดทะเบียนแต่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มอีกร้อยละ ๒๐ (มาตรา ๕๔ วรรคสอง)

การเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าโดยคำสั่ง ของนายทะเบียน

- กรณีนายทะเบียนเห็นว่าคำขอต่ออายุการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และนายทะเบียนมีคำสั่งให้แก้ไขให้ถูกต้องภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งแล้ว แต่เจ้าของเครื่องหมายการค้านั้นไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนภายในกำหนดเวลา (มาตรา ๕๕ วรรคสอง)
- กรณีที่เจ้าของเครื่องหมายการค้าร้องขออนุญาตนายทะเบียนให้สั่งเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของตนเอง แต่หากมีการจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิในเครื่องหมายการค้าก็ต้องได้รับความยินยอมจากผู้อยู่ได้รับอนุญาตด้วย (มาตรา ๕๗)

การเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าโดยคำสั่ง ของนายทะเบียน

- กรณีที่ปรากฏต่อนายทะเบียนว่า เจ้าของเครื่องหมายการค้าฝ่าฝืนหรือมิได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือข้อจำกัดที่นายทะเบียนกำหนดในการรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า (มาตรา ๕๘)
- กรณีที่เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนแล้ว หรือตัวแทนเลิกตั้งสำนักงานหรือสถานที่ที่ได้จดทะเบียนไว้ในประเทศไทยแล้ว (มาตรา ๕๙)
- เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ถูกเพิกถอนการจดทะเบียนโดยนายทะเบียนตามมาตรา ๕๕ วรรคสอง มาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง อาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าได้ภายใน ๖๐ วัน (ตามกม.ที่แก้ไขใหม่) นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่ง หากไม่อุทธรณ์ถือว่าคำสั่งนายทะเบียนเป็นที่สุด (มาตรา ๖๐) มาตรา ๖๐ วรรคสาม บัญญัติให้คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าให้เป็นที่สุด เป็นบทบัญญัติทำนองเดียวกับมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง ซึ่งศาลอาจตีความว่ามีกรณีที่ไม่ถึงที่สุดได้เช่นเดียวกัน แต่ยังไม่มีความเกี่ยวข้องกับมาตรานี้มาฟ้องต่อศาล

การพิทกอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าโดยคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า

- กรณีที่ขณะที่จะจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไม่มีลักษณะอันพึงได้รับการจดทะเบียนตามมาตรา ๖

- ✘ ผู้มีสิทธิร้องขอต่อ ผู้มีส่วนได้เสีย หรือนายทะเบียนเท่านั้น
- ✘ การยื่นต้องทำเป็นคำร้องขอขึ้นต่อคณะกรรมการ

การพิทกอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าโดยคณะกรรมการ เครื่องหมายการค้า

1. กรณีที่ขณะที่จะจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไม่มีลักษณะอันพึงได้รับการจดทะเบียนตามมาตรา ๖

- ✘ ต้องแสดงว่าเหตุขอพิทกอนตาม ม.๖๑ ขณะจดทะเบียน
  - (๑) เมื่อได้เป็นเครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะตาม ม.๗
  - (๒) เป็นเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะต้องห้ามตาม ม.๘
  - (๓) เป็นเครื่องหมายการค้าที่เหมือนกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่จดทะเบียนไว้แล้ว **ไม่ว่า** จะใช้กันสินค้าจำพวกเดียวกันหรือต่างจำพวกที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน หรือ

การพิทกอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าโดยคณะกรรมการ
เครื่องหมายการค้า

(๕) เป็นเครื่องหมายการค้าที่คล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่จดทะเบียนไว้
แล้วจนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า
ไม่ว่าจะใช้กับสินค้าจำพวกเดียวกันหรือต่างจำพวกกันที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน

ข้อสังเกต

- การร้องขอตามมาตรานี้กฎหมายไม่ได้บัญญัติจำกัดระยะเวลาไว้
- คณะกรรมการเป็นผู้นัดวินิจฉัย และอุทธรณ์ต่อไปยังศาลได้
- ประเด็นที่พิจารณามีสองประเด็นที่ระบุไว้ใน ม.๖๑ เท่านั้น ต่างกับกรณีตาม ม.๖๗ ซึ่งมีประเด็นว่าฝ่ายใดมีสิทธิดีกว่ากัน

การพิทกอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าโดยคณะกรรมการ
เครื่องหมายการค้า

II. กรณีเครื่องหมายการค้าขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือ
รัฐประศาสนบาย (มาตรา ๖๒)

- ✘ ผู้ร้องขอเป็นบุคคลที่ได้นำจำกัเฉพาะผู้มีส่วนได้เสียหรือนายทะเบียน
- ✘ ไม่จำกัดว่าเครื่องหมายการค้าต้องมีลักษณะเช่นนี้ในขณะจดทะเบียนเท่านั้น
- ✘ พิจารณาเช่นเดียวกับกรณีมาตรา ๘(๔) คือ พิจารณาจากตัวเครื่องหมายตามที่ปรากฏ
หรือความหมายหรือนัยของตัวเครื่องหมายนั้นเอง ไม่ใช่ที่มาของการนำเครื่องหมายมาขอ
จดทะเบียนว่าสุจริตหรือละเมิดกฎหมายอื่นใดหรือไม่ แต่ก็ยังมีความเห็นแตกต่างกันอยู่
เนื่องจาก พ.ร.บ.นี้ไม่มีบทบัญญัติให้พิทกอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าด้วยเหตุที่
จดทะเบียนโดยไม่สุจริตโดยตรง

การเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าโดยคณะกรรมการ เครื่องหมายการค้า

III. หากข้อเท็จจริงได้ความว่า

๑. เจ้าของเครื่องหมายการค้านั้นมิได้ตั้งใจโดยสุจริตที่จะใช้เครื่องหมายการค้าตามที่
ได้จดทะเบียนไว้ และตามความจริงก็ไม่เคยใช้ หรือ
  ๒. ในระหว่าง ๓ ปี ก่อนยื่นคำร้องขอเพิกถอน ไม่ได้มีการใช้เครื่องหมายการค้าโดย
สุจริตสำหรับสินค้าที่ขอจดทะเบียน
    - เว้นแต่เจ้าของเครื่องหมายการค้าจะพิสูจน์ได้ว่ามิใช่เพราะมีพฤติการณ์พิเศษในทาง
การค้า และไม่ตั้งใจที่จะไม่ใช้หรือละทิ้งเครื่องหมาย
- ✘ ผู้มีสิทธิร้องขอให้เพิกถอนคือ ผู้มีส่วนได้เสียหรือนายทะเบียน ซึ่งมีหน้าที่พิสูจน์
ข้อเท็จจริงตามที่อ้างในคำร้องขอ

การอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการฯ (มาตรา ๖๕)

- ✘ กรณีคณะกรรมการมีคำสั่งเพิกถอนหรือไม่เพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า
ตาม ม.๖๑ ม.๖๒ หรือ ม.๖๓
- ✘ ผู้ร้องขอให้เพิกถอน เจ้าของเครื่องหมายการค้า หรือผู้ได้รับอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์
คำสั่งของคณะกรรมการต่อศาลภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งของ
คณะกรรมการ
- ✘ ถ้าไม่อุทธรณ์ภายในกำหนดเวลา ถือว่าคำสั่งของคณะกรรมการเป็นที่สุด

การเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าโดยศาล

I. กรณีที่ได้ความว่าขณะร้องขอ เครื่องหมายการค้านั้นได้กลายเป็นสิ่งที่ใช้กันสามัญในการค้าขายสำหรับสินค้าบางอย่างหรือบางจำพวก จนกระทั่งในวงการค้าหรือในสายตาของสาธารณชน เครื่องหมายการค้านั้นได้สูญเสียความหมายของการเป็นเครื่องหมายการค้าไปแล้ว (มาตรา ๖๖)

- ผู้มีสิทธิร้องขอ คือ ผู้มีส่วนได้เสียหรือนายทะเบียน
- ตัวอย่างเครื่องหมายการค้าที่สูญเสียลักษณะบ่งเฉพาะ (ในต่างประเทศ) เช่น Thermos, Aspirin, Dry Ice และ Escalator เป็นต้น

การเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าโดยศาล

II. กรณีร้องขอ(ฟ้อง)ต่อศาลให้เพิกถอนการจดทะเบียนตาม ม.๖๗

- ผู้มีสิทธิขอต่อศาลคือ ผู้มีส่วนได้เสียที่เป็นผู้มีสิทธิในเครื่องหมายการค้าดีกว่าผู้ที่ได้รับการจดทะเบียนไว้
- เหตุที่ขอเพิกถอนคือ ผู้ร้องมีสิทธิในเครื่องหมายการค้าดีกว่าผู้ที่ได้รับการจดทะเบียนไว้ — ปกติผู้ที่เข้ามาก่อนถือว่ามีสิทธิดีกว่า อย่างไรก็ตามต้องพิจารณาถึงความสุจริตด้วย — อาจเป็นกรณีตาม ม.๒๗ ก็ได้
- ต้องฟ้องต่อศาลภายใน ๕ ปี นับแต่วันที่นายทะเบียนมีคำสั่งรับจดทะเบียนตาม ม.๔๐ — เป็นเรื่องระยะเวลา ไม่ใช่อายุความ

การโอนเครื่องหมายการค้า (ม.๔๘-ม.๕๒)

การโอนมี ๒ ประเภท คือ (มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง)

- การโอนโดยผลของกฎหมาย คือ การตกทอดทางมรดก
- การโอนโดยนิติกรรม

การโอนสิทธิในเครื่องหมายการค้ามี ๒ วิธี คือ

(๑) การโอนเครื่องหมายการค้าพร้อมกับการโอนกิจการของผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า - มักเกิดเมื่อมีการขยายกิจการหรือควบรวมกิจการ

(๒) การโอนสิทธิในเครื่องหมายการค้าโดยไม่มีการโอนกิจการของผู้ประกอบการด้วย - อาจมีปัญหาว่าจะเป็นการลงสาธารณชน หรือ ผู้บริโภคสับสนหรือหลงผิดได้ - บางประเทศจึงห้ามโอนเฉพาะเครื่องหมายการค้า

* การโอนหรือรับมรดกสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน จะเป็นการโอนหรือรับมรดกสำหรับสินค้าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ (มาตรา ๔๙ วรรคสอง (เพิ่มเติมใหม่))

การอนุญาตให้ใช้สิทธิในเครื่องหมายการค้า

- สำหรับเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน - ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ (ม.๖๘)

สัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิอาจกำหนดเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดเป็นสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยไม่เด็ดขาด (non-exclusive licensee) - เจ้าของเครื่องหมายการค้ายังมีสิทธิใช้และอนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิได้

(๒) กำหนดเป็นสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิแต่ผู้เดียว (sole licensee) - เจ้าของเครื่องหมายการค้ายังมีสิทธิใช้ - แต่จะอนุญาตให้ผู้อื่นใช้อีกไม่ได้

(๓) กำหนดเป็นสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิเด็ดขาด (exclusive licensee) - เจ้าของเครื่องหมายการค้าอนุญาตให้เฉพาะผู้หนึ่งผู้ใดใช้เครื่องหมายการค้าเท่านั้น เจ้าของเครื่องหมายการค้าเองก็ยังไม่อาจใช้เครื่องหมายการค้าในระหว่างอายุสัญญา

การอนุญาตให้ใช้สิทธิในเครื่องหมายการค้า

- คำขอจดทะเบียนต้องแสดงรายการต่อไปนี้ (ม.๖๘ วรรคสาม)
  - เงื่อนไขหรือข้อกำหนดที่จะทำให้เจ้าของเครื่องหมายการค้าสามารถควบคุมคุณภาพของสินค้าของผู้ได้รับอนุญาตได้
  - สินค้าที่จะได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า
- การใช้เครื่องหมายการค้าโดยผู้ได้รับอนุญาตสำหรับสินค้าในประกอบธุรกิจของตนตามที่ได้รับอนุญาตไว้ ให้ถือว่าเป็นการใช้เครื่องหมายการค้าโดยเจ้าของเครื่องหมายการค้า (มาตรา ๗๐)

การอนุญาตให้ใช้สิทธิในเครื่องหมายการค้า

- ในกรณีที่สัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้ามิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เจ้าของเครื่องหมายการค้ามีสิทธิจะใช้เครื่องหมายการค้าที่ตนเสียเอง หรือจะอนุญาตให้บุคคลอื่นนอกจากผู้ได้รับอนุญาตใช้เครื่องหมายการค้าได้อีกก็ได้ (ม.๗๗)
- ในกรณีที่สัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้ามิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ผู้ได้รับอนุญาตมีสิทธิที่จะใช้เครื่องหมายการค้าที่ตนได้ทั่วประเทศสำหรับสินค้าทั้งหมดที่ได้จดทะเบียนไว้ตลอดอายุการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า รวมทั้งในกรณีที่มีการต่ออายุการจดทะเบียนด้วย (ม.๗๘)
- ในกรณีที่สัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้าไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ผู้ได้รับอนุญาตจะโอนการอนุญาตตามสัญญาดังกล่าวให้แก่บุคคลภายนอกไม่ได้ และจะอนุญาตช่วงให้บุคคลอื่นใช้เครื่องหมายการค้าได้อีกก็ไม่ได้ (ม.๗๙)

การเพิกถอนการจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า

- เจ้าของเครื่องหมายการค้าและผู้รับอนุญาตอาจร่วมกันร้องขอต่อนายทะเบียนให้เพิกถอนการจดทะเบียน (ม. ๗๒ วรรคหนึ่ง)
- คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อนายทะเบียนให้เพิกถอนการจดทะเบียน หากแสดงได้ว่าสัญญานั้นสิ้นสุดลงแล้ว (ม. ๗๒ วรรคสอง)
- ผู้มีส่วนได้เสียหรือนายทะเบียนอาจร้องขอต่อคณะกรรมการให้เพิกถอนการจดทะเบียน หากแสดงได้ว่า
  - การใช้เครื่องหมายโดยผู้ได้รับอนุญาตนั้นทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือรัฐประศาสนโยบาย หรือ
  - เจ้าของเครื่องหมายการค้าไม่อาจควบคุมคุณภาพของสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้านั้น

การเพิกถอนการจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า

- ในกรณีที่มีการเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าใด การอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้านั้นย่อมสิ้นผลไปด้วย (ม. ๗๖)

ขอให้โชคดีในการสอบทุกคน